

ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ՈՐՊԵՍ ՆՈՒՅՆԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԲԱՆԱԿԱՆ ՆԵՐՈՒԺԸ ԶԵՎԱՎՈՐՈՂ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ

ԱՐԹՈՒՐ ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ

Համաձայն Գրայսի քանակի կարգախոսի՝ համագործակցող խոսքնկերները չեն արտաբերում տեղեկություն չպարունակող ասույթներ (Grice 1989): Եթե հաշվի առնենք, որ նույնաբանական ասույթներն ի սկզբանե ճշմարիտ են և հետևաբար չեն պարունակում նոր տեղեկություն, ապա նրանք չպետք է կիրառվեն հաղորդակցվելիս: Սակայն ինչպես ցույց են տվել բազմաթիվ հետազոտություններ, նույնաբանական ասույթները, բացի իրենց պայմանագրական նշանակություններից (conventional meaning), կրում են բավականին ընդգրկուն հաղորդակցական-գործաբանական ներուժ և լայնորեն կիրառվում են խոսքում:

a is a կառույցի տրամաբանական մոդելը կազմված է հետևյալ երեք հիմնական բաղադրիչներից՝ սուբյեկտ, պրեդիկատ և կապ: Ըստ որում սուբյեկտն ու պրեդիկատն իրենց բառային/ձևական կառուցվածքով համընկնում են, իսկ կապը հանդես է գալիս բայ-հանգույցի ձևով (Meibauer 2008): Եվ քանի որ սուբյեկտը, ըստ տրամաբանության մեջ ընդունված սահմանման, հասկացություն է այն առարկայի մասին, որին վերագրվում է որոշակի հատկություն կամ հարաբերություն՝ հաստատման կամ ժխտման միջոցով, իսկ պրեդիկատը հասկացություն է այն հատկության կամ հարաբերության մասին, որը հաստատվում կամ ժխտվում է սուբյեկտի նկատմամբ (Բրուտյան 1998), ուստի, չնայած այն փաստին, որ նույնաբանական կառույցներում սուբյեկտը և պրեդիկատը իրենց բառային կազմով նույնական են, նրանց արտահայտած իմաստները նույնական չեն կարող լինել: Խիստ կարևոր ենք համարում այն փաստը, որ այս շարահյուսական կաղապարների առաջին անդամը մատնանշում է տվյալ խմբի որևէ առանձին անդամ կամ անդամներ, իսկ նույնաբանական կառույցների երկրորդ անդամն իր բնույթով ստորոգելական է (Meibauer 2008, Autenrieth 1997): Համաձայն Ֆիլմորի՝ երկրորդ անդամը չի մատնանշում խմբի առանձին անդամ կամ անդամներ, այլ ընտրում և մատնացույց է անում այդ խմբի առանձին անդամին կամ անդամներին բնորոշ հատկանիշներ: Փաստական նյութի մեր քննության արդյունքները նույնպես

ցույց են տալիս, որ նույնաբանական կառույցների առաջին անդամը ներկայացնում է հաղորդակցության առարկան (դենոտատը): Երկրորդ բաղադրիչը նույնաբանության կիրառման յուրաքանչյուր որոշակի դեպքում արտահայտում է իր ներփակված իմաստի տարբեր կողմեր: Այսպիսով, օրինակ՝ *Kids are kids* նույնաբանական կառույցը նշանակում է *Kids have properties of kids*: Սակայն սա հարցի մի կողմն է: Հաստատելով, որ խմբի անդամը կամ անդամներն ունեն համապատասխան հատկանիշներ, այս կառույցի շրջանակում այդ հատկանիշներն ընկալվում են որպես անխուսափելի և անփոփոխ: Հետևաբար՝ *Kids are kids*-ը հնարավոր է վերլուծել որպես *Kids necessarily have properties of kids*: Ասվածը հիմնավորելու նպատակով դիտարկենք հետևյալ օրինակը.

“It was a normal, typical Saturday night” said Catherine Belardo, an auburn-haired woman in a housecoat. They get dressed up, they go out together. I don’t want people saying, “Well, where were the parents?” “Her parents were here. Her mother was home, her father was home. You can’t keep your kids in a tube. They go out. **Kids are kids**. You have to show them you trust them. They go out the door and who knows, really, what can happen? You tell them to walk in groups. You tell them to walk where it’s light. You tell them never to talk to strangers. And they did everything they were told. (Philadelphia Inquirer, 15 February 85)

Ուսումնասիրելով տվյալ հատվածում նույնաբանական կառույցը՝ կարծում ենք, որ այն արտահայտում է հետևյալ միտքը. անհնար էր անել որևէ բան, որը կփոխեր իրավիճակը: Նույնաբանության արտահայտած ներիմաստն այն է, որ երեխաներին բնորոշ է անսպասելի արարքներ անելը, ու այդ արարքները կանխելը երբեմն անհնար է: Գործածելով տվյալ նույնաբանությունը՝ մենք ծանրության կենտրոնը տեղափոխում ենք հենց երեխաների վրա ու երեխաներին ամենաբնորոշ հատկանիշի՝ ոչ խելամիտ ու հետևաբար անկանխատեսելի արարքներ անելու մեծ հավանականության վրա ու մտովի հղում ենք անում մարդկանց մեծամասնության մեջ տարածված «երեխաների» մասին պատկերացումներին: Հետևաբար՝ վերևի օրինակում, որտեղ խոսողն ասում է “Kids are kids” (երեխաները երեխաներ են), նա ցանկանում է, որ իր զրուցակիցը մտովի բացառի այնպիսի այլընտրանքային տարբերակներ, ինչպիսիք կարող են լինել «երեխաները միամիտ են», «երեխաները հեռատես չեն», կամ էլ «երեխաները անփորձ են», կամ «երեխաները մեծ չեն» տարբերակները: Նույնաբանության արտահայտած ներակայումս այստեղ այն է, որ

երեխաներին քնորոշ են իրենց հատուկ հատկանիշներ, այն է՝ անել ոչ խելամիտ և անկանխատեսելի արարքներ:

Նույնաբանական կառույցում բառի ստորոգելական կրկնության հետևանքով հնարավոր է, որ փոփոխվի նրա իմաստային միջուկը՝ ինտենսիվանալը: Այս դեպքում տեղի է ունենում տվյալ բառի ներակա իմաստային հատկանիշների ռեմատիզացիա: Օրինակ՝ *boy* բառի ինտենսիվանալ կազմում են հետևյալ իմույթները 1. human being, 2. male, 3. child: Հետևյալ օրինակում, ինտենսիվանալի փոփոխությունը *boy* բառին հաղորդում է նոր իմաստ՝ inexperienced, unprofessional person.

“These guys cannot talk with me! We are not companions musically. Big men are big men in music and **boys are boys**.” (BB Internet)

Լեզվափոխության մեջ ընդունված է այն կարծիքը, որ ամեն անգամ, երբ բառը կամ արտահայտությունը կրկնվում է, նրա իմաստը փոխվում է (Derrida 1976): Մյուս կողմից բառի կրկնությունը ստեղծում է ռիթմիկ պատկեր, որն էլ իր հերթին ստեղծում է կոգնիտիվ ներազդում: Հենց այս կոգնիտիվ ներազդումն է, որ թույլ է տալիս ուղեղին ընկալել տեղեկատվությունը (Ruhlen, M. and Bergston J. D 1994: 28): Ինչպես ցույց է տալիս նյութի մեր քննությունը, գոյականական անդամի կրկնությունն էլ հենց պայմանավորում է նույնաբանական կառույցում ներակայման և գործաբանական ներուժի ձևավորումը:

Այժմ Սամանթա Փաուերի հեղինակած “**A Problem from Hell: America and the Age of Genocide** (Harperperennial Library, May 2003) գրքից ընտրված հատվածի վերլուծությամբ պարզենք, թե տվյալ հաղորդակցական իրադրության մեջ կիրառված նույնաբանական կառույցն ինչ հաղորդակցական-գործաբանական արժեք է ձեռք բերում և ինչ դեր ունի նույնաբանության բաղադրիչների կրկնությունն այդ գործընթացում.

“Others were critical not so much of Lemkin’s definition as his apparent naiveté. His innovation was interesting, they said, **but a word is a word is a word**. Merely affixing the genocide label would not necessarily cause statesmen to put aside their other interests, fears, or constraints. Even if lawyers in Madrid had adopted Lemkin’s proposal, they noted, neither the existence of the label nor the application of it would have affected Hitler’s decision-making, his ideology, or the outside world’s lethargic response to his crimes. Lemkin met those criticisms with defensive bombast. He told a North Carolina audience that the rejection of his Madrid proposal was “one of the thousand reasons why... your boys are fighting and dying in different parts of the world at this very moment.”

Նույնաբանական կառույցը վերլուծելու համար մեզ անհրաժեշտ է ունենալ հենքային գիտելիք, տեղյակ լինել հարատեքստին, օգտագործել համատեքստը ու փորձել այս գործոնների օգնությամբ վերծանել նույնաբանական կառույցը: Մեջբերումը վերցված է Ռաֆայել Լեմկինի մասին պատմող հատվածից: Որպես հարատեքստ այստեղ պետք է իմանալ, թե ով է Լեմկինը, ինչ գործունեությամբ է նա զբաղվել, մասնավորապես “Genocide” եզրի միջազգային ճանաչման ու միջազգային ատյաններում այն քրեականացնելու համար, ինչ ջանքեր է ներդրել, տեղյակ լինել, թե ինչպիսի դժվարություններ է նա հաղթահարել ու ինչ համառ պայքար է մղել այդ եզրը ստեղծելու ու ամրագրելու համար: Տվյալ նույնաբանությունը մեկնաբանելիս ընթերցողի/լսողի համար կարևոր է նաև այն հենքային գիտելիքը, որ այժմ ցեղասպանությունը (“Genocide”) միջազգային հանցագործություն է, որը չունի վաղեմության ժամկետ: Այս հիմքի վրա արդեն հնարավոր է դառնում դիտարկել համատեքստը՝ որպես նույնաբանական կառույցի անմիջական միջավայր, որտեղ այն ձեռք է բերել իր հաղորդակցական-գործաբանական ներուժը: Հենց առաջին նախադասությունից հասկանալի է դառնում, որ Լեմկինի առաջ քաշած եզրույթն առանձնապես մեծ ոգևորությամբ չի ընդունվել, ու դրա ընդունումից հետո մեծ փոփոխությունների հոյսեր չեն առաջացել: Սա հասկանալի է “...Others were critical not so much of Lemkin’s definition as his apparent naivete” նախադասությունից, որտեղ Լեմկինին նույնիսկ միամտության մեջ են մեղադրում: Ու հենց այս վերապահումով մոտեցումն ավելի ամրապնդելու համար կիրառվում է “but a word is a word is a word” նույնաբանական կառույցը: Այստեղ կարևոր ենք համարում կառույցը դիտարկել “but” շաղկապի հետ միասին: Թեպետ շաղկապը բուն նույնաբանական կառույցի մաս չէ, սակայն այն հաղորդում է երանգ, տվյալ դեպքում հավատի բացակայություն, ոչ վստահելի լինելու վերաբերմունք, որն ընթերցողի մեջ որոշակի տրամադրվածություն է առաջացնում նույնաբանության նշանակության հանդեպ: Բուն նույնաբանական կառույցն ունի հետևյալ բանաձևը՝ “a is a is a”, ինչը, ելնելով մեր փաստական նյութից, պետք է վստահ ասել, որ շատ հազվադեպ հանդիպող կառույց է: Եթե սովորաբար նույնաբանություններին բնորոշ է շրջանաձև կառույց, երբ գոյականն անդրադառնում է ինքն իրեն, ապա այստեղ կա երեք բաղադրիչ՝ երեք “a” (word): Սակայն ուշադիր նայելով՝ հնարավոր է դառնում իմաստային բաժանարար տանել այս երեք a-երի միջև և արդյունքում ստանալ հետևյալ բանաձևը՝ (a is a) is a: Ստացվում է, որ երկրորդ a-ն առաջին a-ի համար հանդես է գալիս ստորոգելիական (predicative) գործառնությով: Այն բնորոշում է առաջին

a-ին՝ հստակեցնելով դրա գոյականական իմաստի դաշտն ու որոշակիացնելով այն իմաստը, որը տվյալ դեպքում արտահայտում է a-ն: Այժմ, օգտվելով Օքսֆորդի բառարանից, դուրս բերենք “word” բառի նշանակությունները և փորձենք պարզել, թե դրանցից որն է այստեղ կիրառվել՝ Word 1. UNIT OF LANGUAGE – a single unit of language which means sth and can be spoken and written: 2. STH YOU SAY – a thing that you say; a remark or statement: 3. PROMISE – a promise or guarantee that you will do sth or that sth will happen or is true 4. INFORMATION/NEWS – a piece of information or news:

Եթե փորձենք տեղադրել մեր բանաձևի մեջ այս իմաստները հերթով ու սկսենք վերջից՝ չորրորդ իմաստից, ապա միանգամից ակնհայտ կդառնա, որ մեր նույնաբանության մեջ նկատի առնված չէ “information” իմաստը, քանի որ դա չէր համապատասխանի ընդհանուր համատեքստային իմաստին: Մինչդեռ երրորդ իմաստը համապատասխանում է մեր բանաձևի երկրորդ “word”-ին այն դեպքում, երբ ընդունում ենք, որ առաջին “word”-ը արտահայտում է “word”-ի բառարանային առաջին իմաստը՝ լեզվի միավոր: Ստացվում է, որ եթե փակագիծը բացենք, կստացվի հետևյալ պատկերը («լեզվի միավորը» «երաշխիք է») is a (Word): Այժմ կրկին անդադարձ կատարենք համատեքստին ու հարատեքստին ու փաստենք, որ այս նույնաբանությունը կիրառվել է Լեմկինի քննադատների կողմից, ովքեր չէին հավատում, թե նրա առաջ քաշած “Genocide” հասկացությունն ու եզրույթն էական դեր կունենան քաղաքականության մեջ ու կզսպեն ագրեսորներին հետագայում և կստիպեն զերծ մնալ մարդկության դեմ կատարվելիք ոճիւրներից:

Այս տեղեկությո՞ղ հաշվի առնելով՝ կարող ենք արձանագրել, որ երրորդ “Word”-ը արտահայտում է “Word” բառի երկրորդ բառարանային իմաստը, այն է՝ մի բան, որ ասում ես: Արդյունքում ունեցանք հետևյալ բանաձևը («լեզվի միավորը» «երաշխիք է»)՝ «խոսք է»: Եթե փորձենք ավելի պարզ ներկայացնել, կստացվի, որ եզրույթը, որը Լեմկինն առաջարկել է որպես մարդկության որևէ էթնիկական խմբի ոչնչացման դեմ ուղղված երաշխիք, ընդամենը խոսք է և ոչ մի իրական գործողություն չի նախատեսում կամ ենթադրում:

Նման կառույցով նույնաբանության մեկ այլ շատ հետաքրքիր և ինչ-որ չափով էլ խորհրդավոր օրինակ է Գերտրուդ Ստայնի՝ 1913 թվականին գրված և 1922 թվականին “Geography and Plays” գրքում տպագրված “Sacred Emily” բանաստեղծության մի հատված: Դիտարկենք այն.

Rose is a rose is a rose is a rose

Loveliness extreme.

Extra gaiters,

Loveliness extreme.

Sweetest ice-cream.

Pages ages page ages page ages.

Այս նույնաբանական կառույցը Ստայնի ամենասիրելի տողերից էր, ու նա մի քանի այլ տեղերում էլ է կիրառել այն հետևյալ ձևակերպումներով.

2. Do we suppose that all she knows is that **a rose is a rose is a rose is a rose**. (Operas and Plays)

3. ... she would carve on the tree **Rose is a Rose is a Rose is a Rose is a Rose** until it went all the way around. (The World is Round)

4. A rose tree may be **a rose tree may be a rosy rose tree** if watered. (Alphabets and Birthdays)

5. Indeed **a rose is a rose** makes a pretty plate. (Stanzas in Meditation)

Ուսումնասիրելով նշված օրինակները՝ անմիջապես աչքի է զարնում “rose” (վարդ) բառի բազմակի կիրառությունը: Եթե դուրս բերենք բանաձև, ապա կստացվի “a is a is a is a”: Սովորաբար անվանական նույնաբանական կառույցներում գոյականական անդամը կրկնվում է երկու անգամ՝ սուբյեկտի ու պրեդիկատի դիրքով: Սակայն այս օրինակում, թվում է, չկա սահմանափակում, թե քանի անգամ կկիրառվի գոյականական անդամ “rose”-ը: Դիտարկելով երկրորդ օրինակը՝ մենք տեսնում ենք, որ Ստայնը ասում է, որ տվյալ նույնաբանական կառույցը գրվում է ծառի բնին, մինչև գրվածքը շրջանաձև պտտվի բնի շուրջ, և նախադասության սկիզբն ու վերջը միանան: Իսկ երբ միանան, անհնար կդառնա գտնել սկիզբն ու վերջը: Կդառնա փակ շղթա, որը եթե փորձենք բանաձևով արտահայտել, ապա կստացվի “a is a is a ad infinitum”: Ընդ որում սրանով էլ թերևս կարելի է բացատրել Ստայնի կողմից ցուցաբերվող «անհետևողականությունը» “rose” բառի կիրառության քանակի հանդեպ. ինչպես տեսնում ենք, որոշ տեղերում այն երեք անգամ է կիրառվում, իսկ այլ տեղերում՝ երեքից ավելի: Սակայն որպեսզի կարողանանք թափանցել տվյալ կառույցի իմաստի մեջ, ապա պետք է այդ անվերջ շարունակվող շղթան ընդհատենք որևէ մասում ու փորձենք մեկնաբանել այդ հատվածը: Այնուհետև ստացված արդյունքը հնարավոր կլինի տարածել ամբողջ անվերջանալի կառույցի վրա, քանզի եթե միատարր նյութի մի մասնիկի համար որևէ հատկանիշ ճիշտ է, ապա դա ճիշտ է ամբողջի համար նույնպես: Դիտարկենք “Rose is a rose is a rose is a rose” նմուշը: Այստեղ թերևս պետք է սկսել Ստայնի պոեզիայի ու արվեստի ուղղության ընկալումից, այսինքն՝ մեզ որոշակի հենքային գիտելիք է անհրաժեշտ: Ստայնը մոդեռնիստական շրջանի առաջա-

մարտիկ արվեստագետ էր, արվեստի փորձարար և նորարար, ով գրում էր սիմվոլներով հարուստ գործեր: Նա անձամբ այս արտահայտությունը մեկնաբանել է հետևյալ կերպ, որ Հոմերոսի և Չոուսերի ժամանակներում, երբ բանաստեղծն օգտագործում էր որևէ առարկայի կամ երևույթի անուն, այդ առարկան կամ երևույթը հենց այդտեղ էր: Սակայն ժամանակների փոփոխությանը զուգահեռ առարկայի ու բառի միջև անմիջական կապը, շփումը կորսվեց, և իրը, երևույթը կորցրեց իր ինքնությունը: Հենց այս ինքնությունն էր Ստայնը փորձում վերականգնել իր այս նույնաբանական կառույցով: Ստացվում է, որ նույնաբանության գոյականական անդամը՝ «rose»-ը, կրկնելով՝ Ստայնը փորձում է մոտենալ հենց «վարդ» երևույթին: Նա ասում է, որ այս կառույցում անգլիական գրականության մեջ վերջին հարյուր տարվա ընթացքում առաջին անգամ վարդը կարմիր է: Այսինքն՝ վարդի կենդանությունն ու գույնը հնարավորինս ընդգծելու համար նա նույնաբանություն է օգտագործել: Պետք է նաև նշել, որ ասելով «վարդ»՝ մարդկանց գիտակցության մեջ որոշ կարծրատիպային նշանակություններ են ակտիվանում՝ գեղեցիկ ծաղիկ, անուշ բույր և այլն: Իսկ երբ այս բառն արդեն մի քանի անգամ է կրկնվում, առավել ևս բազմաթիվ անգամներ, ապա այդ պատկերի ուժգնությունն էլ համապատասխանաբար ուժեղանում է: Եթե փորձենք բանաձևել այս կառույցը, ապա կստացվի հետևյալ պատկերը ((a is a) is a) is a: Այսինքն՝ ամեն «a rose» լրացվում է հաջորդ «is a rose»-ի միջոցով, այնուհետև այդ երկուսը միասին լրացվում են արդեն հաջորդ «is a rose»-ի կողմից ու այդպես շարունակ: Ամեն հաջորդ «a rose» ունի պրեդիկատի իմաստ իր նախորդ «a rose»-ի համար և միևնույն ժամանակ ունի սուբյեկտի իմաստ իրեն հաջորդող «a rose»-ի համար: Եվ յուրաքանչյուր հաջորդ «rose» ավելի է ընդգծում, խտացնում «վարդի» պատկերն ընթերցողի/ստղի գիտակցության մեջ: Ուստի ամեն կրկնության հետ մեկտեղ տեղի է ունենում վերաբերական իմաստի ընդգրկման նեղացում, իսկ հասկացական, բովանդակային առումով՝ իմաստի հարստացում ու խտացում: Այսինքն՝ նույնաբանական կառույցի ուրույն կաղապարը Ստայնին հնարավորություն է տվել իրագործելու իր գեղագիտական նպատակը:

Այսպիսով, նույնաբանության գործաբանական ներուժի ապակողավորման գործընթացը ենթադրում է տրամաբանական կառույցով հանդես եկող կողավորված բառային հասկացույթի փոխարինում նրա համատեքստայնացված տարբերակով: Այսինքն՝ տվյալ հաղորդակցական իրադրությունն իր բաղադրիչներով հանդերձ հնարավոր է դարձնում, բացառելով երկիմաստությունը, նույնաբանական կառույցին վերագրել այն իմաստը, որն ակտիվանում

է և խտանում տվյալ խոսքային իրադրությունում նույն անվանական անդամի կրկնությամբ:

ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Հոդվածը նվիրված է անվանական նույնաբանության գործաբանական քննությանը ժամանակակից անգլերենում: Մասնավորապես դիտարկվում է, թե ինչպես են կրկնվող միավորների միջոցով ձևավորվում նույնաբանական ասույթի ներակա իմաստը, նրա գործաբանական ներուժը, որի արդյունքում մեծանում է ասույթի տեղեկատվական բեռնվածությունը: Կառուցվածքային կրկնությանը զուգահեռ առաջ են գալիս զանազան թաքնված իմաստներ, կանխենթադրույթներ, ներակայումներ, որոնք ծառայում են տեքստի իմաստային ամբողջականության պահպանմանը: Հոդվածում մեր խնդիրն է նաև պարզել, թե ինչպես են այդ թաքնված իմաստները ձևավորվում և ճանաչվում խոսքաստեղծման ու խոսքընկալման գործընթացում:

Բանալի բառեր - նույնաբանական ասույթ, գործաբանական ներուժ, կրկնություն, ներակա իմաստ, հաղորդակցական իրադրություն :

Գրականության ցանկ

1. **Գ. Բրուսյան**, *Տրամաբանություն*, Եր.: «Գիտություն» հրատ., 1998, 213 էջ:
2. **Grice, Paul H.**, *Studies in the Way of Words*, Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1989, p. 406
3. **Meibauer, J.** Tautology as Presumptive Meaning, John Benjamins, 2008: 439-469
4. Autenrieth, T. "Tautologien sind Tautologien". In E. Rolf (ed), *Pragmatik. Implikaturen und Sprechakte [Linguistische Berichte, Sonderheft 8]*. Opladen: Westdeutscher Verlag, 1997 pp. 12-32.
5. **Գ. Բրուսյան**, *նույն տեղում*:
6. Philadelphia Inquirer, 15. 02. 1985
7. **DJ G, Derrida, J.**, *Of Grammatology*, Baltimore: John Hopkins University Press, 1997, p. 410
8. **Ruhlen, M. and Bergston J. D.**, *Global Etymology*, New York, Garland, 1994, pp. 207-41
9. **P.S. P. H., Power, S.A** Problem from Hell: America and the Age of Genocide Harperperennial Library, May 2003, p. 620
10. **SG R, Stein, G.**, Rose is a rose is a rose, Operas and Plays, The World is Round, Alphabets and Birthdays, Stanzas in Meditation

О РОЛИ ИТЕРАТИВНОСТИ В ОБРАЗОВАНИИ ПРАГМАТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ТАВТОЛОГИЙ

АРТУР МЕСРОПЯН

Статья посвящена изучению прагматического потенциала тавтологических высказываний в современном английском языке. В частности, рассматривается роль итеративности при образовании имплицитности тавтологии, в результате чего увеличивается ее смысловая нагрузка. Наряду со структурным повторением выявляются различные скрытые значения, пресуппозиции и импликатуры, которые сохраняют семантическую целостность текста. В статье также уточняется, как эти скрытые смыслы формируются и идентифицируются в процессе речеобразования и речевосприятия.

Ключевые слова - тавтологическое высказывание, прагматический потенциал, итеративность, имплицитное значение, коммуникативная ситуация.

REPETITION AS A PREREQUISITE FOR THE FORMATION OF THE POTENTIAL OF PRAGMATIC TAUTOLOGY

ARTHUR MESROPYAN

Arthur Mesropyan in this article considers the pragmatic potential of nominal tautologies in Modern English. In particular he considers how by means of repeated items the implicit meaning and pragmatic potential are formed as a result of which the semantic and communicative charge of tautology increases. Along with structural repetitions various hidden meanings, presuppositions and implications are generated, which serve to retain the semantic integrity of the text. The objective of the article is as well to explicate how these hidden meanings are formed and perceived in the speech creation and comprehension processes.

Key words - tautological utterance, pragmatic potential, repetition, implicit meaning, speech situation.